

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 1ης Δεκεμβρίου 2005

σχετικά με πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98 για την εισαγωγή του ευρώ

(CON/2005/51)

(2005/C 316/11)

Στις 10 Νοεμβρίου 2005 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αίτημα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης να διατυπώσει γνώμη σχετικά με πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98 για την εισαγωγή του ευρώ [COM(2005) 357 τελικό ⁽¹⁾, εφεξής «προτεινόμενος κανονισμός»]. Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ για τη διατύπωση γνώμης ερείδεται στο άρθρο 123 παράγραφος 4, τρίτη περίοδος της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, που συνιστά τη βάση του προτεινόμενου κανονισμού. Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 17.5, πρώτη περίοδος του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Με τον προτεινόμενο κανονισμό επιδιώκεται η θέσπιση του κατάλληλου νομικού πλαισίου για τη μελλοντική εισαγωγή του ευρώ στα κράτη μέλη που δεν το έχουν ακόμη υιοθετήσει (εφεξής «μη συμμετέχοντα κράτη μέλη»). Τα εν λόγω κράτη μέλη έχουν κάθε συμφέρον να μεριμνήσουν για τη θέσπιση, αρκετό διάστημα πριν από τη μετάβασή τους στο ευρώ, ενός εύρωστου νομικού πλαισίου σε κοινοτικό επίπεδο, προκειμένου να διευκολυνθεί η έγκαιρη νομοθετική και πρακτική προπαρασκευή σε εθνικό επίπεδο, ενόψει της εισαγωγής του ευρώ. Εξάλλου, και η ΕΕ εν γένει και τα κράτη μέλη που έχουν υιοθετήσει ήδη το ευρώ (εφεξής «συμμετέχοντα κράτη μέλη») έχουν κάθε συμφέρον να μεριμνήσουν για την όσο το δυνατό ομαλότερη και επιτυχέστερη διεκπεραίωση των μελλοντικών διευρύνσεων της ζώνης του ευρώ, όπως συνέβη στην περίπτωση της υιοθέτησής του από τα πρώτα έντεκα συμμετέχοντα κράτη μέλη και την Ελλάδα. Με τον τρόπο αυτό η διεύρυνση της ζώνης του ευρώ θα ασκήσει θετική επίδραση. Πράγματι, η ΕΚΤ θεωρεί ότι η επιτυχής εισαγωγή του ευρώ στα σημερινά συμμετέχοντα κράτη μέλη διαδραμάτισε καιρίο ρόλο στην παγίωση της αξιοπιστίας του τόσο στο εσωτερικό της ΕΕ όσο και στην ευρύτερη διεθνή σκηνή.

2. Ειδικές παρατηρήσεις

2.1. Διαμόρφωση τριών σεναρίων μετάβασης στο ευρώ

2.1.1. Υπενθυμίζεται ότι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 974/98 του Συμβουλίου της 3ης Μαΐου 1998 για την εισαγωγή του ευρώ ⁽²⁾, ο οποίος ρύθμιζε την εισαγωγή του ευρώ στα

πρώτα έντεκα συμμετέχοντα κράτη μέλη και την Ελλάδα, βασίστηκε στην προσέγγιση που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Μαδρίτης το 1995 (εφεξής «σενάριο της Μαδρίτης»). Το σενάριο της Μαδρίτης προέβλεπε μεταβατική περίοδο εκτεινόμενη από την εισαγωγή του ευρώ σε λογιστική μορφή έως την εισαγωγή των τραπεζογραμματίων και κερμάτων ευρώ και αποτελεί τη βάση των διατάξεων που αφορούν την εισαγωγή του ευρώ, όπως περιέχονται σήμερα στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 974/98. Όσον αφορά τις μελλοντικές περιπτώσεις εισαγωγής του ευρώ, σημειώνεται ότι μία σειρά σημαντικών πρακτικών πτυχών μεταβλήθηκαν ουσιαστικά μετά την πρώτη μετάβαση, η οποία ξεκίνησε την 1η Ιανουαρίου 1999. Ειδικότερα, η ευρεία διαθεσιμότητα των τραπεζογραμματίων ευρώ σήμερα στη ζώνη του ευρώ, αλλά και σε ολόκληρη την ΕΕ, δημιούργησε την ανάγκη διαμόρφωσης πρόσθετων σεναρίων μετάβασης, πέραν του σεναρίου της Μαδρίτης.

2.1.2. Σύμφωνα με τον προτεινόμενο κανονισμό, το Συμβούλιο πρόκειται να παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα προσχώρησης σε ένα από τα ακόλουθα τρία διαφορετικά σενάρια μετάβασης: α) μία μεταβατική περίοδο τύπου Μαδρίτης, δηλαδή μία περίοδο κατά την οποία το ευρώ θα έχει νομική υπόσταση μόνο ως λογιστικό νόμισμα, τα δε τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ δεν θα αναγνωρίζονται επίσημα ως νόμιμο χρήμα σε εθνικό επίπεδο, ακόμη κι αν είναι διαθέσιμα και χρησιμοποιήσιμα στο πλαίσιο ιδιωτικών συναλλαγών, β) ένα σενάριο τύπου «big bang», δηλαδή μία απευθείας μετάβαση στο ευρώ, στο πλαίσιο της οποίας οι ημερομηνίες εισαγωγής του ευρώ σε λογιστική μορφή και μετάβασης στο ευρώ σε φυσική μορφή θα συμπίπτουν ή γ) ένα σενάριο τύπου «big bang» σε συνδυασμό με την εφαρμογή περιόδου σταδιακής απόσυρσης μέγιστης διάρκειας ενός έτους, εντός της οποίας θα εξακολουθεί να είναι δυνατό πράξεις που παράγουν νομικά αποτελέσματα (π.χ. τιμολόγια, έγγραφα λογιστικής φύσης και εκκαθαριστικά σημειώματα αποδοχών) να κάνουν αναφορά στην εθνική νομισματική ομάδα.

2.1.3. Ο βασικός σκοπός του προτεινόμενου κανονισμού, όπως αποσαφηνίζεται και στην αιτιολογική του έκθεση, συνίσταται στη διαμόρφωση των τριών αυτών εναλλακτικών σεναρίων μετάβασης για τα μελλοντικά κράτη μέλη που θα υιοθετούσαν το ευρώ ⁽³⁾. Προς διασφάλιση ενός υψηλότερου

⁽¹⁾ Κείμενο της 2ας Αυγούστου 2005.

⁽²⁾ ΕΕ L 139 της 11.5.1998, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2596/2000 (ΕΕ L 300 της 29.11.2000, σ. 2).

⁽³⁾ Βλέπε αιτιολογική έκθεση του προτεινόμενου κανονισμού, σ. 3.

επιπέδου διαφάνειας για τους πολίτες της ΕΕ και συνέπειας προς τους στόχους που θέτει το πρόγραμμα της ΕΕ για τη βελτίωση της νομοθεσίας, η ΕΚΤ προτείνει την εισαγωγή, στον προτεινόμενο κανονισμό, ρητής διάταξης η οποία θα λαμβάνει άμεσα και πληρέστερα υπόψη τα τρία διαφορετικά σενάρια μετάβασης που θα ισχύουν στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη.

2.1.4. Ειδικότερα, ορισμένα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην ΕΕ την 1η Μαΐου 2004⁽¹⁾ δήλωσαν δημόσια ότι προτιμούν την εισαγωγή του ευρώ βάσει ενός σεναρίου τύπου «big bang». Σύμφωνα με την τρέχουσα διατύπωση του προτεινόμενου κανονισμού, η ιδέα ενός σεναρίου μετάβασης στο ευρώ τύπου «big bang» μπορεί να συναχθεί μόνο από τον ορισμό της μεταβατικής περιόδου, σε συνδυασμό με τη δυνατότητα σύμπτωσης των ημερομηνιών υιοθέτησης του ευρώ και μετάβασης σε αυτό σε φυσική μορφή, στο παράρτημα του προτεινόμενου κανονισμού⁽²⁾. Αν και θεωρητικά το σενάριο τύπου «big bang» είναι δυνατό να νοηθεί ως μία μεταβατική περίοδος που διαρκεί μόνο ένα δευτερόλεπτο, επισημαίνεται ότι το εν λόγω σενάριο θα μπορούσε να οριστεί με μεγαλύτερη διαφάνεια για τον πολίτη της ΕΕ ως «μία απευθείας εισαγωγή του ευρώ, στο πλαίσιο της οποίας οι ημερομηνίες υιοθέτησης του ευρώ και μετάβασης στο ευρώ σε φυσική μορφή συμπίπτουν».

2.2. Σενάριο μετάβασης με εφαρμογή μεταβατικής περιόδου

2.2.1. Σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98, ως «μεταβατική περίοδος» ορίζεται η τριετής περίοδος που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 1999 και τελειώνει στις 31 Δεκεμβρίου 2001, με εξαίρεση στην περίπτωση της Ελλάδας, όπου η μεταβατική περίοδος είναι ενιαία, με ημερομηνία έναρξης την 1η Ιανουαρίου 2001 και ημερομηνία λήξης την 31η Δεκεμβρίου 2001⁽³⁾. Με άλλα λόγια, στον ισχύοντα κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 974/98 ορίζεται καθορισμένη χρονική περίοδος, στη διάρκεια της οποίας εφαρμόζονται μεταβατικές διατάξεις. Αντίθετα, στον ορισμό της μεταβατικής περιόδου κατά τον προτεινόμενο κανονισμό δεν προβλέπεται κάποια καθορισμένη ή μέγιστη διάρκεια: η διάρκεια της μεταβατικής περιόδου για κάθε κράτος μέλος θα καθορίζεται κατά περίπτωση στο προτεινόμενο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98, υπό την έννοια ότι η εν λόγω διάρκεια θα πρέπει να αποτελεί αντικείμενο πλήρους επαναδιαπραγμάτευσης κατά το χρόνο κατάργησης της παρέκκλισης του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους⁽⁴⁾.

2.2.2. Η ΕΚΤ συνιστά ένδερμα το ρητό καθορισμό, στο κείμενο του προτεινόμενου κανονισμού, μέγιστης διάρκειας τριών ετών για τη μεταβατική περίοδο. Πέραν του γενικού αυτού ορίου, η ΕΚΤ συνιστά οι αιτιολογικές σκέψεις του προτεινόμενου κανονισμού να αποσαφηνίσουν ότι η μεταβατική περίοδος θα πρέπει να είναι όσο το δυνατό συντομότερη, έτσι ώστε να αυτό λειτουργήσει προτρεπτικά για τον καθορισμό μεταβατικών περιόδων συντομότερων της μέγιστης επιτρεπόμενης τριετίας. Τα επιχειρήματα στα οποία ερείδεται η τοποθέτηση της ΕΚΤ εν προκειμένω παρατίθενται στη

συνέχεια, προκειμένου να ληφθούν υπόψη από το Συμβούλιο.

2.2.3. Πρώτον, οι πρακτικές πτυχές της μετάβασης στο ευρώ σήμερα διαφέρουν από εκείνες της αρχικής μετάβασης που ξεκίνησε την 1η Ιανουαρίου 1999, όταν δεν υπήρχαν τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ. Δεδομένης της ευρείας διαθεσιμότητας των τραπεζογραμματίων ευρώ σήμερα, όχι μόνο εντός της ζώνης του ευρώ αλλά και σε ολόκληρη την Κοινότητα, το να πρέπει οι πολίτες των ενδιαφερόμενων κρατών μελών να περιμένουν περισσότερο από τρία έτη μετά την εισαγωγή του ευρώ ως του νομίσματος των κρατών μελών τους, προτού τα τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ αποκτήσουν την ιδιότητα νόμιμου χρήματος, δεν θα ήταν ευλογοφανές.

2.2.4. Δεύτερον, η διάρκεια της μεταβατικής περιόδου δεν θα πρέπει να είναι παρατεταμένη, διότι από την αρχή της κιάλας το ευρώ θα έχει νόμιμα αναχθεί σε επίσημο νόμισμα του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους⁽⁵⁾. Ακολούθως προς τα παραπάνω, η ΕΚΤ θα διαμόρφωνε τη νομισματική πολιτική του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους⁽⁶⁾, η δε εθνική κεντρική τράπεζα (ΕθνΚΤ) του τελευταίου θα εκτελούσε όλες τις πράξεις νομισματικής πολιτικής σε ευρώ⁽⁷⁾. Οι νέες εκδόσεις διαπραγματεύσεων κρατικών χρεογράφων θα γίνονταν από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη σε ευρώ⁽⁸⁾. Μπορεί κανείς να αναμένει ότι θα αυξανόταν η χρήση του ευρώ στις εγχώριες αλλά και, κυρίως, στις διασυνοριακές πληρωμές με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος⁽⁹⁾. Εξάλλου, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος θα ήταν σε θέση να λάβει τα κατάλληλα μέτρα, προκειμένου να καταστήσει δυνατή την αλλαγή της λογιστικής μονάδας του καθεστώτος λειτουργίας των οργανωμένων αγορών και συστημάτων πληρωμών με αντικατάσταση της συγκεκριμένης εθνικής νομισματικής μονάδας από το ευρώ⁽¹⁰⁾. Η εμπειρία των πρώτων έντεκα συμμετεχόντων κρατών μελών υποδηλώνει ότι μπορεί κανείς να αναμένει από την αρχή κιάλας της μεταβατικής περιόδου τη μετάβαση του τομέα των τραπεζικών υπηρεσιών χονδρικής και των χρηματοπιστωτικών αγορών στο ευρώ. Με αυτή την προοπτική, η ΕΚΤ δεν θεωρεί ευλογική μία διάρκεια μεγαλύτερη των τριών ετών για τη μεταβατική περίοδο, ήτοι για την περίοδο που εκτείνεται από την εισαγωγή του ευρώ ως του νομίσματος του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους έως την επίσημη εισαγωγή των τραπεζογραμματίων και κερμάτων ευρώ.

2.2.5. Τρίτον, είναι αληθές ότι, δεδομένου ότι η συγχώνευση των νομισμάτων και μονάδων νόμιμου χρήματος των έντεκα κρατών μελών σε ένα ενιαίο ευρωπαϊκό νόμισμα αποτέλεσε μία υλικοτεχνική πρόκληση άνευ προηγουμένου, είχε κριθεί συνετός ο καθορισμός τριετούς μεταβατικής περιόδου κατά την πρώτη μετάβαση στο ευρώ. Παρ' όλα αυτά, σημειώνεται ότι η Ελλάδα, η οποία υιοθέτησε το ευρώ μία διετία μετά την υιοθέτησή του από τα πρώτα έντεκα συμμετέχοντα κράτη μέλη, ανταποκριθίκε επιτυχώς στην ενιαία μεταβατική περίοδο. Αυτό υποδηλώνει ότι, εάν για οποιαδήποτε εισαγωγή του ευρώ στο μέλλον εφαρμοστεί μεταβατική περίοδος τύπου Μадρίτης, η διάρκειά της θα πρέπει να είναι μικρότερη των τριών ετών.

⁽¹⁾ Κύπρος, Εσθονία, Λεττονία, Λιθουανία, Μάλτα, Σλοβακία και Σλοβενία.

⁽²⁾ Προτεινόμενο άρθρο 1 στοιχείο η) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98 και προτεινόμενο παράρτημα αυτού.

⁽³⁾ Άρθρα 1 και 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98.

⁽⁴⁾ Προτεινόμενο άρθρο 1 στοιχείο η) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98.

⁽⁵⁾ Προτεινόμενο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98.

⁽⁶⁾ Άρθρο 105 παράγραφος 2 της συνθήκης και άρθρο 12.1, πρώτη παράγραφος του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

⁽⁷⁾ Αιτιολογική σκέψη 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98.

⁽⁸⁾ Αιτιολογική σκέψη 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98.

⁽⁹⁾ Άρθρο 8 παράγραφος 3 και αιτιολογική σκέψη 13 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98.

⁽¹⁰⁾ Άρθρο 8 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98.

2.2.6. Τέταρτον, δύο αρχές θεωρούνται σημαντικές για την παροχή κατευθύνσεων ενόψει της υιοθέτησης του ευρώ: οι αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διευκόλυνσης. Η μεν αρχή της ίσης μεταχείρισης συνεπάγεται ότι τα κράτη μέλη που προσχωρούν μεταγενέστερα δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζουν πρόσθετα εμπόδια, ούτε και θα πρέπει να τους επιτρέπεται η προσχώρηση υπό ελαστικότερους όρους, η δε αρχή της διευκόλυνσης υποδηλώνει την ανάγκη ύπαρξης ευελιξίας κατά τη διεκπεραίωση της μετάβασης. Παρ' όλο που η ίση μεταχείριση σημαίνει ότι τα κράτη μέλη που προσχωρούν μεταγενέστερα δικαιούνται να κάνουν χρήση της ίδιας συνολικής μέγιστης περιόδου που προβλέπεται για τα αρχικά συμμετέχοντα κράτη μέλη βάσει του σεναρίου της Μαδρίτης, σύμφωνα με την αρχή της διευκόλυνσης θα πρέπει να τους παρέχεται η δυνατότητα ταχύτερης ολοκλήρωσης της μετάβασης, εφόσον αυτό αποδεικνύεται σκόπιμο και πρόσφορο. Έτσι, ο καθορισμός μεταβατικής περιόδου μέγιστης διάρκειας τριών ετών θα ήταν συμβατός με την αρχή της ίσης μεταχείρισης, εφόσον θα λαμβανόταν υπόψη η τριετής μεταβατική περίοδος που εφαρμόστηκε στα πρώτα έντεκα συμμετέχοντα κράτη μέλη δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98. Παράλληλα, η εξασφάλιση της δυνατότητας σύντμησης της τριετούς αυτής μεταβατικής περιόδου θα ικανοποιούσε την αρχή της διευκόλυνσης.

2.2.7. Πέμπτον, ο καθορισμός μέγιστης διάρκειας για τη μεταβατική περίοδο θα ήταν συμβατός με τη νομική τεχνική που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό άλλων περιόδων συναφών με τα ποικίλα σενάρια μετάβασης στο ευρώ, όπως η περίοδος σταδιακής απόσυρσης και η περίοδος διπλής κυκλοφορίας. Για την περίοδο σταδιακής απόσυρσης ο προτεινόμενος κανονισμός θεσπίζει μέγιστη διάρκεια ενός έτους⁽¹⁾. Για την περίοδο διπλής κυκλοφορίας ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 974/98 καθορίζει μέγιστη διάρκεια έξι μηνών⁽²⁾.

2.2.8. Ανακεφαλαιώνοντας, η ΕΚΤ θεωρεί ότι προς διασφάλιση της αξιοπιστίας της διαδικασίας μετάβασης στο ευρώ, προαγωγή της ασφάλειας δικαίου και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, υφίσταται μία επιτακτική ανάγκη καθορισμού, στο κείμενο του προτεινόμενου κανονισμού, μεταβατικής περιόδου μέγιστης διάρκειας τριών ετών. Εξάλλου, προκειμένου τα προτρέψει στον καθορισμό μεταβατικών περιόδων συντομότερων της μέγιστης επιτρεπόμενης τριετίας, η ΕΚΤ συστήνει να αποσαφηνιστεί στις αιτιολογικές σκέψεις του προτεινόμενου κανονισμού ότι η μεταβατική περίοδος θα πρέπει να είναι όσο το δυνατό συντομότερη. Τέλος, σημειώνεται ότι μία τέτοια σαφής διάταξη που καθορίζει μέγιστη διάρκεια για τη μεταβατική περίοδο θα απέτρεπε περαιτέρω συζητήσεις σχετικά με την όποια μελλοντική κατάργηση των παρεκκλίσεων των ενδιαφερόμενων κρατών μελών και τις ακόλουθες τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98, καθιστώντας τη διαδικασία μετάβασης στο ευρώ πιο προβλέψιμη.

2.3. Σενάριο μετάβασης με εφαρμογή περιόδου σταδιακής απόσυρσης

2.3.1. Γενικά η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται τους λόγους που υπαγορεύουν το συνδυασμό ενός σεναρίου τύπου «big bang» με

εφαρμογή περιόδου σταδιακής απόσυρσης έως ένα έτος, στη διάρκεια της οποίας θα ήταν δυνατή η συνέχιση της χρήσης της εθνικής νομισματικής μονάδας σε ορισμένες νομικές πράξεις, όπως, σύμφωνα και με την αιτιολογική έκθεση, σε τιμολόγια ή λογιστικά βιβλία εταιρειών⁽³⁾. Παρ' όλο που ενδεχομένως αμφισβητείται κατά πόσο τα τιμολόγια ή τα λογιστικά βιβλία εταιρειών αποτελούν νομικές πράξεις κατά την έννοια του προτεινόμενου κανονισμού, η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι η έννοια της περιόδου σταδιακής απόσυρσης ως στόχο έχει επίσης να επιτρέψει τη συνέχιση της χρήσης της εθνικής νομισματικής μονάδας σε νέες νομικές πράξεις, όπως είναι οι τυποποιημένες συμβάσεις που παράγονται με ηλεκτρονικά μέσα (π.χ. συμβάσεις ενοικίασης αυτοκινήτου).

2.3.2. Ενώ στην αιτιολογική έκθεση προβλέπεται ότι η περίοδος σταδιακής απόσυρσης θα επέτρεπε τη διατήρηση μόνο «σε κάποιον βαθμό της χρήσης του εθνικού νομίσματος σε ορισμένες νομικές πράξεις»⁽⁴⁾, οι διατάξεις του προτεινόμενου κανονισμού δεν περιέχουν κανέναν περιορισμό όσον αφορά τα είδη των νέων νομικών πράξεων, οι οποίες είναι δυνατό να εξακολουθήσουν και κατά τη διάρκεια της περιόδου σταδιακής απόσυρσης να περιέχουν αναφορά στις εθνικές νομισματικές μονάδες⁽⁵⁾. Η ΕΚΤ σημειώνει ότι η προσέγγιση αυτή εξασφαλίζει στα κράτη μέλη ένα σημαντικό βαθμό ευελιξίας και επικουρικότητας όσον αφορά την εφαρμογή της περιόδου σταδιακής απόσυρσης σε διάφορα είδη νομικών πράξεων.

2.3.3. Ένα σημείο που η ΕΚΤ επιθυμεί να τονίσει συνίσταται στο ότι, σύμφωνα με τον προτεινόμενο κανονισμό, οι δικαιολογίες οι εκτελούμενες κατά τη διάρκεια της περιόδου σταδιακής απόσυρσης δυνάμει νομικών πράξεων που περιέχουν αναφορές στην εθνική νομισματική μονάδα πρέπει να εκτελούνται μόνο σε ευρώ⁽⁶⁾. Αυτό μπορεί να αποτρέψει τους συμβαλλόμενους από το να περιλαμβάνουν στα μέσα πληρωμών αναφορές σε εθνικές νομισματικές μονάδες, δεδομένου ότι τα μέσα πληρωμών θα πρέπει να εκτελούνται σε ευρώ κι όχι στην οικεία εθνική νομισματική μονάδα. Ωστόσο, στο βαθμό που τα μέσα πληρωμών, π.χ. επιταγές και εντολές πληρωμής, θα εκφράζονταν στην εθνική νομισματική μονάδα, αυτό θα προκαλούσε κάποια δυσχέρεια στους φορείς διαχείρισης των πληρωμών, καθώς αυτοί θα πρέπει να μεριμνούν για τη διενέργεια της μετατροπής από την εθνική νομισματική μονάδα σε ευρώ πριν από την εκτέλεση της συναλλαγής. Εξάλλου, εφόσον τα μέσα πληρωμών δυνητικά κυκλοφορούν εκτός των κρατών μελών για τα οποία ισχύει περίοδος σταδιακής απόσυρσης, είναι σημαντικό από άποψη καθεστώτος λειτουργίας να αποκλειστεί η δυνατότητα διασυνοριακής χρήσης μέσω πληρωμών εκφρασμένων στις οικείες εθνικές νομισματικές μονάδες. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με περιορισμό της εφαρμογής των διατάξεων για την περίοδο σταδιακής απόσυρσης στις νομικές πράξεις που εκτελούνται στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος (δηλαδή μόνο στο κράτος μέλος για το οποίο ισχύει περίοδος σταδιακής απόσυρσης). Μία τέτοια προσέγγιση θα προωθούσε την ευελιξία στην εφαρμογή των διατάξεων για την περίοδο σταδιακής απόσυρσης και θα την περιορίζε σε εθνικό επίπεδο.

⁽¹⁾ Προτεινόμενο άρθρο 9α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98.

⁽²⁾ Άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98. Σημειώνεται ότι και τα δώδεκα υφιστάμενα συμμετέχοντα κράτη μέλη συντήσαν τη διάρκεια της περιόδου διπλής κυκλοφορίας σε δύο μήνες.

⁽³⁾ Βλέπε αιτιολογική έκθεση του προτεινόμενου κανονισμού, σ. 4.

⁽⁴⁾ Βλέπε αιτιολογική έκθεση του προτεινόμενου κανονισμού, σ. 4.

⁽⁵⁾ Προτεινόμενο άρθρο 1 στοιχείο θ) και προτεινόμενο άρθρο 9α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98.

⁽⁶⁾ Τρίτη περίοδος του προτεινόμενου άρθρου 9α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98.

2.3.4. Η ΕΚΤ σημειώνει ότι η πρόωμη φάση της περιόδου σταδιακής απόσυρσης (έως ένα έτος μετά την ημερομηνία μετάβασης στο ευρώ σε φυσική μορφή) θα συμπίπτει κατά μέρος με την περίοδο διπλής κυκλοφορίας (έως έξι μήνες), στη διάρκεια της οποίας τόσο τα τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ όσο και τα εθνικά τραπεζογραμμάτια και κέρματα θα γίνονταν δεκτά ως νόμιμο χρήμα στην επικράτεια των ενδιαφερόμενων κρατών μελών⁽¹⁾. Η ΕΚΤ επισημαίνει ότι υπάρχει ασυμβατότητα μεταξύ της διάταξης, σύμφωνα με την οποία οι δικαιοπράξεις οι εκτελούμενες στη διάρκεια της περιόδου σταδιακής απόσυρσης βάσει νέων νομικών πράξεων που περιέχουν αναφορές στην παλαιά εθνική νομισματική μονάδα πρέπει να εκτελούνται μόνο σε ευρώ, και του γεγονότος ότι τα τραπεζογραμμάτια και κέρματα του εθνικού νομίσματος θα εξακολουθήσουν να έχουν την ιδιότητα νόμιμου χρήματος εντός της επικράτειάς τους στη διάρκεια της περιόδου διπλής κυκλοφορίας. Η ασυμβατότητα αυτή μπορεί να αντιμετωπιστεί με τροποποίηση του κειμένου του προτεινόμενου κανονισμού, κατά τρόπο ώστε η παραπάνω διάταξη να ισχύει χωρίς να θίγει τις διατάξεις του άρθρου 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98 (δηλαδή τις διατάξεις τις σχετικές με την περίοδο διπλής κυκλοφορίας).

2.4. Ονομασία του ευρώ

2.4.1. Η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι ένα από τα κράτη μέλη διατύπωσε μία επιφύλαξη γλωσσικής φύσης αναφορικά με την ονομασία «ευρο» για τον προσδιορισμό του ενιαίου νομίσματος στο κείμενο του προτεινόμενου κανονισμού στην οικεία γλώσσα. Εν προκειμένω η ΕΚΤ τονίζει ότι η ονομασία «euro» πρέπει να χρησιμοποιείται ορθά και ομοιόμορφα στο κείμενο του προτεινόμενου κανονισμού σε όλες τις γλώσσες, ακολούθως προς την επιταγή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98, κατά την οποία η ονομασία του ενιαίου νομίσματος πρέπει να είναι ίδια σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λαμβανομένης υπόψη της ύπαρξης διαφορετικών αλφαβητών⁽²⁾. Όπως σημειώνει η ΕΚΤ σε πρόσφατη γνώμη της αναφορικά με σχέδιο λιθουανικού νόμου για την εισαγωγή του ευρώ⁽³⁾, οι συναφείς διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98 καθιστούν σαφές, μεταξύ άλλων, ότι η ονομασία του ενιαίου νομίσματος είναι «euro» και ότι η ονομασία αυτή θα πρέπει να είναι ίδια στις νομικές πράξεις που δημοσιεύονται σε όλες τις κοινοτικές γλώσσες: ότι μόνη η Κοινότητα, ως αποκλειστικά αρμόδια σε νομισματικά θέματα, καθορίζει την ονομασία του ενιαίου νομίσματος: ότι η ονομασία του ευρώ ως ενιαίου νομίσματος πρέπει να είναι ίδια στην ονομαστική του ενικού σε όλες τις κοινοτικές γλώσσες, προκειμένου να προκύπτει ευκρινώς ο ενιαίος του χαρακτήρας.

2.4.2. Ακολούθως προς τα παραπάνω, τα τραπεζογραμμάτια ευρώ που η ΕΚΤ έχει επιτρέψει στον εαυτό της και στις Εθνικές των συμμετεχόντων κρατών μελών να εκδίδουν από την 1η Ιανουαρίου 2002 προσδιορίζουν την ονομασία του ενιαίου νομίσματος αποκλειστικά ως «EURO» και «ΕΥΡΩ», χρησιμοποιείται δηλαδή η ονομασία του νομίσματος στο λατινικό και το ελληνικό αλφάβητο⁽⁴⁾. Για λόγους ασφάλειας

δικαίου, η ΕΚΤ συστήνει την ενσωμάτωση στο διατακτικό του προτεινόμενου κανονισμού διάταξης που να επιβεβαιώνει ότι «η ορθογραφία της ονομασίας του ευρώ θα είναι ίδια στην ονομαστική του ενικού σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λαμβανομένης υπόψη της ύπαρξης διαφορετικών αλφαβητών».

2.5. Συγκεκριμένες προτάσεις διατύπωσης

Επιπλέον, η ΕΚΤ παραθέτει μία σειρά συγκεκριμένων προτάσεων διατύπωσης.

2.5.1. Πρώτον, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 974/98 επιτρέπει σε κάθε κράτος μέλος που επιλέγει την εφαρμογή μεταβατικής περιόδου τύπου Μαδρίτης να λαμβάνει τα μέτρα που ενδεχομένως απαιτούνται προκειμένου να καταστεί δυνατή η αλλαγή —με αντικατάσταση της συγκεκριμένης εθνικής νομισματικής μονάδας από το ευρώ— της λογιστικής μονάδας του καθεστώτος λειτουργίας των καθιερωμένων αγορών ανταλλαγής, συμφητισμού και διακανονισμού κάθε μέσου που παρατίθεται στο τμήμα Β του παραρτήματος της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 10ης Μαΐου 1993 σχετικά με τις επενδυτικές υπηρεσίες στον τομέα των κινητών αξιών⁽⁵⁾ (εφεξής «ISD»), καθώς και των βασικών προϊόντων⁽⁶⁾. Δεδομένου ότι η ISD καταργήθηκε από την οδηγία για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων⁽⁷⁾ (εφεξής «MiFID»), η αναφορά στα μέσα που παρατίθενται στο τμήμα Β του παραρτήματος της ISD θα πρέπει να αντικατασταθεί από αναφορά στα μέσα που παρατίθενται στο τμήμα Γ του παραρτήματος Ι της MiFID, το οποίο περιέχει αναλυτικότερο και διεξοδικότερο κατάλογο χρηματοπιστωτικών μέσων σε σχέση με την ISD, συμπεριλαμβανοντας, παραδείγματος χάριν, τα παράγωγα επί εμπορευμάτων, τα πιστωτικά παράγωγα και τα παράγωγα καιρού.

2.5.2. Δεύτερον, συνιστάται η απλοποίηση της πρώτης παραγράφου του προτεινόμενου άρθρου 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98, έτσι ώστε να προβλέπεται ότι «η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των συμμετεχόντων κρατών μελών θέτουν σε κυκλοφορία τραπεζογραμμάτια ευρώ στα συμμετέχοντα κράτη μέλη με ισχύ από τις αντίστοιχες ημερομηνίες μετάβασης στο ευρώ σε φυσική μορφή».

2.5.3. Τρίτον, όσον αφορά τη χρησιμη μνεία των «διάταξεων τυχόν συμφωνίας για νομισματικά θέματα βάσει του άρθρου 111 της συνθήκης» στο προτεινόμενο άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98 (το οποίο πραγματεύεται την ιδιότητα νόμιμου χρήματος των κερμάτων ευρώ που εκδίδουν τρίτες χώρες, όπως το Μονακό, το Σαν Μαρίνο και η Πόλη του Βατικανού), η ΕΚΤ επιθυμεί να υποδείξει, ακολούθως προς τη διατύπωση του κειμένου του προτεινόμενου κανονισμού σε ορισμένες γλώσσες (π.χ. γερμανική), ότι η αναφορά στο άρθρο 111 της συνθήκης θα μπορούσε να εξειδικευτεί περαιτέρω ως αναφορά στην παράγραφο 3 αυτού, καθώς είναι η μόνη παράγραφος του άρθρου 111 που αναφέρεται σε συμφωνίες σχετικές με νομισματικά θέματα (δηλαδή άρθρο 111 παράγραφος 3).

⁽¹⁾ Άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98.

⁽²⁾ Άρθρο 2 και αιτιολογική σκέψη 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98. Βλέπε επίσης παράγραφο 10 της γνώμης CON/2005/21 της 14ης Ιουνίου 2005 που εξέδωσε η ΕΚΤ κατόπιν αιτήματος της Lietuvos bankas σχετικά με σχέδιο νόμου για την εισαγωγή του ευρώ. Η γνώμη αυτή διατίθεται στο δικτυακό τόπο της ΕΚΤ (www.ecb.int).

⁽³⁾ Παράγραφος 10 της γνώμης CON/2005/21.

⁽⁴⁾ Άρθρο 1 παράγραφος 2 της απόφασης ΕΚΤ/2003/4 της 20ής Μαρτίου 2003 σχετικά με τις ονομαστικές αξίες, τις προδιαγραφές, την αναπαραγωγή, την ανταλλαγή και την απόσυρση των τραπεζογραμμάτων ευρώ (ΕΕ L 78 της 25.3.2003, σ. 16).

⁽⁵⁾ ΕΕ L 141, 11.6.1993, σ. 27. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2002/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 35 της 11.2.2003, σ. 1).

⁽⁶⁾ Άρθρο 8, παράγραφος 4, δεύτερη περίπτωση, στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98.

⁽⁷⁾ Οδηγία 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004 για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, για την τροποποίηση των οδηγιών 85/611/ΕΟΚ και 93/6/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 2000/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 145 της 30.4.2004, σ. 1).

2.5.4. Τέταρτον, όσον αφορά τις «τράπεζες» και την προτεινόμενη υποχρέωσή τους να ανταλλάσσουν χωρίς έξοδα εθνικά τραπεζογραμμάτια και κέρματα των πελατών τους με τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ μέχρις ανώτατου ποσού, σύμφωνα με το προτεινόμενο άρθρο 15 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98, η ΕΚΤ σημειώνει ότι, αυστηρά από άποψη διατύπωσης, ο όρος που συνήθως χρησιμοποιείται για να περιγράψει τις τράπεζες, βάσει της συνθήκης και του παράγωγου κοινοτικού δικαίου, είναι ο όρος «πιστωτικά ιδρύματα».

Για το λόγο αυτό, εάν η αναφορά σε «τράπεζες» αντικατασταθεί από αναφορά σε «πιστωτικά ιδρύματα», κατά τους ορισμούς της ενοποιημένης τραπεζικής οδηγίας, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι ορισμένα «πιστωτικά» ιδρύματα που καταλαμβάνονται από το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας δεν συμμετέχουν στη διενέργεια ταμειακών πράξεων (π.χ. ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος)⁽¹⁾ ενώ κάποια άλλα, που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (π.χ. γραφεία ταχυδρομικών επιταγών), αποδείχτηκαν σημαντικά για τους σκοπούς της

μετάβασης στο ευρώ στο παρελθόν. Υπό το φως των παραπάνω, θα ήταν λογικό να παρασχεθεί σε κάποιο βαθμό διακριτική ευχέρεια στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη όσον αφορά τον ορισμό των άλλων ιδρυμάτων που ίσως χρειαστεί να καλυφθούν από την εν λόγω υποχρέωση ανταλλαγής τραπεζογραμματίων και κερμάτων χωρίς έξοδα.

2.6. Προτάσεις διατύπωσης

2.6.1. Σε περίπτωση που οι παραπάνω προτάσεις οδηγήσουν σε τροποποιήσεις του προτεινόμενου κανονισμού, το παράρτημα της παρούσας γνώμης περιέχει σχετικές προτάσεις διατύπωσης.

Φρανκφούρτη, 1 Δεκεμβρίου 2005.

Ο πρόεδρος της ΕΚΤ

Jean-Claude TRICHET

⁽¹⁾ Άρθρα 1 παράγραφος 1 και 2 παράγραφος 3 της οδηγίας 2000/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαρτίου 2000 σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ L 126 της 26.5.2000, σ. 1). Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2005/1/ΕΚ (ΕΕ L 79 της 24.3.2005, σ. 9).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Προτάσεις διατύπωσης

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή ⁽¹⁾	Τροποποιήσεις που προτείνει η ΕΚΤ ⁽²⁾
Τροποποίηση 1 Αιτιολογικές σκέψεις του προτεινόμενου κανονισμού	
[Επί του παρόντος δεν υπάρχει καμία πρόταση]	Η ορθογραφία της ονομασίας του ευρώ πρέπει να είναι ίδια στην ονομαστική του ενικού σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να προκύπτει ευκρινώς ο ενιαίος του χαρακτήρας.
<u>Δικαιολογητική βάση</u> — Βλ. παραγράφους 2.4.1 — 2.4.2 της γνώμης	
Τροποποίηση 2 Αιτιολογική σκέψη 4 του προτεινόμενου κανονισμού	
Για να εξασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση στο ευρώ, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 974/98 προβλέπει μια υποχρεωτική μεταβατική περίοδο από τη στιγμή κατά την οποία το ευρώ θα αντικαταστήσει τα νομίσματα των συμμετεχόντων κρατών μελών μέχρι την εισαγωγή των τραπεζογραμματίων και κερμάτων ευρώ.	Για να εξασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση στο ευρώ, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 974/98 προβλέπει μια υποχρεωτική μεταβατική περίοδο από τη στιγμή κατά την οποία το ευρώ θα αντικαταστήσει τα νομίσματα των συμμετεχόντων κρατών μελών μέχρι την εισαγωγή των τραπεζογραμματίων και κερμάτων ευρώ. Λόγω της ευρείας διαθεσιμότητας των τραπεζογραμματίων και κερμάτων ευρώ μεταξύ του κοινού, στο μέλλον η εν λόγω μεταβατική περίοδος θα πρέπει να είναι όσο το δυνατό συντομότερη.
<u>Δικαιολογητική βάση</u> — Βλ. παραγράφους 2.2.1 — 2.2.8 της γνώμης	
Τροποποίηση 3 Προτεινόμενο άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98	
[Επί του παρόντος δεν υπάρχει καμία πρόταση]	ως «σενάριο τύπου “big bang”» θα πρέπει να νοείται μία απευθείας εισαγωγή του ευρώ, στο πλαίσιο της οποίας οι ημερομηνίες υιοθέτησης του ευρώ και μετάβασης στο ευρώ σε φυσική μορφή συμπίπτουν.
<u>Δικαιολογητική βάση</u> — Βλ. παράγραφο 2.1.4 της γνώμης	
Τροποποίηση 4 Προτεινόμενο άρθρο 1 στοιχείο η) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98	
ως «μεταβατική περίοδος» νοείται η περίοδος που αρχίζει στις 00.00 της ημερομηνίας υιοθέτησης του ευρώ και τελειώνει στις 00.00 της ημερομηνίας μετάβασης στο ευρώ σε φυσική μορφή·	ως «μεταβατική περίοδος» νοείται μία περίοδος μέγιστης διάρκειας τριών ετών που αρχίζει στις 00.00 της ημερομηνίας υιοθέτησης του ευρώ και τελειώνει στις 00.00 της ημερομηνίας μετάβασης στο ευρώ σε φυσική μορφή·
<u>Δικαιολογητική βάση</u> — Βλ. παραγράφους 2.2.1 — 2.2.8 της γνώμης	

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή ⁽¹⁾	Τροποποιήσεις που προτείνει η ΕΚΤ ⁽²⁾
Τροποποίηση 5 Προτεινόμενο άρθρο 1α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98	
<p>Η ημερομηνία υιοθέτησης του ευρώ, η ημερομηνία μετάβασης στο ευρώ σε φυσική μορφή και η περίοδος σταδιακής απόσυρσης, εφόσον εφαρμόζεται, ορίζονται για κάθε συμμετέχον κράτος μέλος στο παράρτημα.</p>	<p>Κάθε συμμετέχον κράτος μέλος υιοθετεί το ευρώ σύμφωνα με σενάριο βασισμένο στην εφαρμογή μεταβατικής περιόδου ή με σενάριο τύπου «big bang» ή με σενάριο τύπου «big bang» σε συνδυασμό με την εφαρμογή περιόδου σταδιακής απόσυρσης. Η ημερομηνία υιοθέτησης του ευρώ, η ημερομηνία μετάβασης στο ευρώ σε φυσική μορφή και η καταληκτική ημερομηνία της περιόδου σταδιακής απόσυρσης, εφόσον εφαρμόζεται, ορίζονται για κάθε συμμετέχον κράτος μέλος στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.</p>
<u>Δικαιολογητική βάση</u> — Βλ. παράγραφο 2.1.3 της γνώμης	
Τροποποίηση 6 Προτεινόμενο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98	
<p>Με ισχύ από τις αντίστοιχες ημερομηνίες υιοθέτησης του ευρώ, το νόμισμα των συμμετεχόντων κρατών μελών είναι το ευρώ. Νομισματική μονάδα είναι το ένα ευρώ. Ένα ευρώ υποδιαιρείται σε εκατό λεπτά.</p>	<p>Με ισχύ από τις αντίστοιχες ημερομηνίες υιοθέτησης του ευρώ, το νόμισμα των συμμετεχόντων κρατών μελών είναι το ευρώ. Νομισματική μονάδα είναι το ένα ευρώ. Ένα ευρώ υποδιαιρείται σε εκατό λεπτά. Η ορθογραφία της ονομασίας του ευρώ θα είναι ίδια στην ονομαστική του ενικού σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λαμβανομένης υπόψη της ύπαρξης διαφορετικών αλφαβητών.</p>
<u>Δικαιολογητική βάση</u> — Βλ. παραγράφους 2.4.1 — 2.4.2 της γνώμης	
Τροποποίηση 7 Άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98 (επί του παρόντος δεν υπόκειται σε τροποποίηση στο πλαίσιο του προτεινόμενου κανονισμού)	
<p>4. Κατά παρέκκλιση εκ της παραγράφου 1, κάθε συμμετέχον κράτος μέλος μπορεί να λάβει τα μέτρα που κρίνονται αναγκαία προκειμένου:</p> <p>— [...],</p> <p>— να διευκολύνει την αλλαγή, από τις εθνικές νομισματικές μονάδες σε ευρώ, της λογιστικής μονάδας των διαδικασιών συναλλαγής:</p> <p>α) στις καθιερωμένες αγορές ανταλλαγής, συμφηφισμού και διακανονισμού των μέσων που απαριθμούνται στο τμήμα Β του παραρτήματος της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 1993 σχετικά με τις επενδυτικές υπηρεσίες στον τομέα των κινητών αξιών, καθώς και των βασικών προϊόντων, και</p> <p>β) στα καθιερωμένα συστήματα ανταλλαγής, συμφηφισμού και διακανονισμού των πληρωμών.</p>	<p>4. Κατά παρέκκλιση εκ της παραγράφου 1, κάθε συμμετέχον κράτος μέλος μπορεί να λάβει τα μέτρα που κρίνονται αναγκαία προκειμένου:</p> <p>— [...],</p> <p>— να διευκολύνει την αλλαγή, από τις εθνικές νομισματικές μονάδες σε ευρώ, της λογιστικής μονάδας των διαδικασιών συναλλαγής:</p> <p>α) στις καθιερωμένες αγορές ανταλλαγής, συμφηφισμού και διακανονισμού των μέσων που απαριθμούνται στο τμήμα Γ του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004 για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, για την τροποποίηση των οδηγιών 85/611/ΕΟΚ και 93/6/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 2000/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ του Συμβουλίου, καθώς και των βασικών προϊόντων, και</p> <p>β) στα καθιερωμένα συστήματα ανταλλαγής, συμφηφισμού και διακανονισμού των πληρωμών.</p>
<u>Δικαιολογητική βάση</u> — Βλ. παράγραφο 2.5.1 της γνώμης	

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή ⁽¹⁾	Τροποποιήσεις που προτείνει η ΕΚΤ ⁽²⁾
Τροποποίηση 8	
Προτεινόμενο άρθρο 9α, πρώτη παράγραφος, τρίτη περίοδος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98	
Οι δικαιοπραξίες που εκτελούνται δυνάμει αυτών των νομικών πράξεων εκτελούνται μόνο στη μονάδα ευρώ.	Με την επιφύλαξη του άρθρου 15 , οι δικαιοπραξίες που εκτελούνται δυνάμει αυτών των νομικών πράξεων εκτελούνται μόνο στη μονάδα ευρώ.
<u>Δικαιολογητική βάση</u> — Βλ. παράγραφο 2.3.4 της γνώμης	
Τροποποίηση 9	
Προτεινόμενο άρθρο 10, πρώτη παράγραφος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98	
Με ισχύ από 1ης Ιανουαρίου 2002, η ΕΚΤ θέτει σε κυκλοφορία τραπεζογραμμάτια ευρώ. Οι κεντρικές τράπεζες των συμμετεχόντων κρατών μελών θέτουν σε κυκλοφορία τραπεζογραμμάτια ευρώ από τις αντίστοιχες ημερομηνίες μετάβασης στο ευρώ σε φυσική μορφή.	Η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των συμμετεχόντων κρατών μελών θέτουν σε κυκλοφορία τραπεζογραμμάτια ευρώ στα συμμετέχοντα κράτη μέλη με ισχύ από τις αντίστοιχες ημερομηνίες μετάβασης στο ευρώ σε φυσική μορφή.
<u>Δικαιολογητική βάση</u> — Βλ. παράγραφο 2.5.2 της γνώμης	
Τροποποίηση 10	
Προτεινόμενο άρθρο 11, δεύτερη περίοδος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98	
[...] Με την επιφύλαξη του άρθρου 15 και των διατάξεων τυχόν συμφωνίας για νομισματικά θέματα βάσει του άρθρου 111 της συνθήκης, τα κέρματα αυτά είναι τα μόνα που έχουν την ιδιότητα νόμιμου χρήματος στα συμμετέχοντα κράτη μέλη. [...]	[...] Με την επιφύλαξη του άρθρου 15 και των διατάξεων τυχόν συμφωνίας για νομισματικά θέματα βάσει του άρθρου 111 παράγραφος 3 της συνθήκης, τα κέρματα αυτά είναι τα μόνα που έχουν την ιδιότητα νόμιμου χρήματος στα συμμετέχοντα κράτη μέλη. [...]
<u>Δικαιολογητική βάση</u> — Βλ. παράγραφο 2.5.3 της γνώμης	
<p>(¹) Οι πλάγιοι χαρακτήρες στο κυρίως κείμενο αφορούν τα σημεία του κειμένου, τη διαγραφή των οποίων προτείνει η ΕΚΤ.</p> <p>(²) Οι έντονοι χαρακτήρες στο κυρίως κείμενο αφορούν τα σημεία του κειμένου, την προσθήκη των οποίων προτείνει η ΕΚΤ.</p>	